

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania S.S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 grudnia 2023 r.,
zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 26 maja 2023 r., sygn. akt III AUa 2842/20,

uchyla zaskarżone postanowienie.

M.G.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie postanowieniem z dnia 26 maja 2023 r. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez odwołującego się S.S. od wyroku tego Sądu z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C. o emeryturę pomostową.

Uzasadniając swoje stanowisko, Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że pełnomocnik odwołującego się wniósł skargą kasacyjną, dołączając do niej pełnomocnictwo do występowania przed sądami obu instancji. Wezwany do uzupełnienia braków w postaci między innymi załączenia pełnomocnictwa do wniesienia skargi kasacyjnej, w terminie przedłożył pełnomocnictwo obejmujące nadal postępowanie przed

sądami obu instancji, a nie pełnomocnictwo upoważniające do wniesienia skargi kasacyjnej bądź reprezentowania strony przed Sądem Najwyższym.

Sąd Apelacyjny uznał zatem, że pełnomocnictwo upoważniające do reprezentacji przed sądami powszechnymi nie upoważnia do wniesienia skargi kasacyjnej, gdyż nie obejmuje postępowania przed Sądem Najwyższym, co wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2020 r., I PZ 19/19). Pełnomocnik odwołującego się, mimo wezwania go do uzupełnienia braków w wyznaczonym terminie, nie dołączył zaś właściwego pełnomocnictwa, wobec czego należało orzec na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Odwołujący się S.S. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 maja 2023 r. w przedmiocie odrzucenia skargi kasacyjnej, wnosząc o jego uchylenie na skutek naruszenia art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 88 k.p.c., a także o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania zażaleniowego.

Zdaniem żalącego się, nie jest prawdą twierdzenie Sądu Apelacyjnego, że w tym zakresie istnieje utrwalone orzecznictwo potwierdzające rozstrzygnięcie Sądu. Na dowód tego powołał postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2018 r., II PZ 32/17 (LEX nr 24557217) stwierdzające, że jeżeli pełnomocnictwo zawiera upoważnienie do występowania przed „sądami” bez określenia, o jakie sądy chodzi, to takie sformułowanie użyte w pełnomocnictwie powinno być rozumiane jako umocowanie do występowania również przed Sądem Najwyższym.

Żalący się podkreślił również, że ocena treści udzielonego przez niego pełnomocnictwa prowadzi do wniosku, że udzielił on radcy prawnemu umocowania do zastępstwa w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Na taką wolę żalącego się wskazuje konkretyzujące zakres udzielonego pełnomocnictwa stwierdzenie, że „pełnomocnictwo obejmuje umocowanie do występowania w imieniu powoda w postępowaniu w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w C. dotyczącej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury za sygn. akt. VII U 3024/19 Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział Ubezpieczeń Społecznych i za sygn. akt. III AUA 2824/20 Sądu Apelacyjnego w Krakowie - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych”. Interpretacja użytych w tym kontekście w

pełnomocnictwie sformułowań przemawia więc na rzecz stanowiska, że wolą żalącego się było udzielenie umocowania do reprezentowania go w postępowaniu kasacyjnym, które jest prowadzone przed Sądem Najwyższym, w szczególności - do wniesienia skargi. Pełnomocnictwo nie zawiera bowiem ograniczenia umocowania do działania przed sądami powszechnymi czy w toku instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznawane w niniejszym postępowaniu zażalenie jest uzasadnione. Nie ma bowiem racji Sąd drugiej instancji, podnosząc, że pełnomocnik żalącego się dołączył do skargi kasacyjnej „pełnomocnictwo do występowania przed sądami obu instancji”. Takiego sformułowania wspomniane pełnomocnictwo przecież nie zawiera. Przeciwnie, jak jednoznacznie wynika z treści tego pełnomocnictwa, obejmuje ono umocowanie do występowania w imieniu żalącego się w sprawie dotyczącej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury, a wskazanie w nim sygnatur akt Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego jedynie dookreśla sprawę, której dotyczy. Treść pełnomocnictwa określa zatem rodzaj sprawy, której dotyczy, natomiast nie ogranicza jego zakresu w szczególności w odniesieniu do instancji sądowych, które tę sprawę rozpatrywały. Jest to zaś szczególnie istotne, jeśli zważyć, że żalący się nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu przed sądami powszechnymi, a pełnomocnictwo zostało przez niego udzielone dopiero na użytek postępowania kasacyjnego.

Wypada w związku z tym stwierdzić, że żalący się trafnie powołuje podzielany przez obecny skład pogląd prawny wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2018 r., II PZ 32/17 (LEX nr 2455721), wydanym w stanie faktycznym analogicznym do występującego w niniejszej sprawie, w której pełnomocnictwo również zostało udzielone „do prowadzenia sprawy ...”. W myśl tego poglądu udzielenie pełnomocnictwa procesowego do reprezentowania strony w określonej sprawie (pełnomocnictwo rodzajowe), bez ograniczenia jego zakresu, oznacza natomiast umocowanie pełnomocnika także do prowadzenia spraw sądowych mocodawcy (art. 88 k.p.c.), w tym umocowanie do sporządzenia i

wniesienia skargi kasacyjnej (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2016 r., II UZ 19/16, LEX nr 2109476).

Jak się zdaje, problem ten dostrzegł także ustawodawca, zmieniając ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 614) od dnia 1 lipca 2023 r. brzmienie art. 91 pkt 1 k.p.c. w ten sposób, że aktualnie pełnomocnictwo procesowe obejmuje z samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając powództwa wzajemnego, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jak też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy.

Zdaniem Sądu Najwyższego, trafny okazał się więc podniesiony w rozpoznawanym zażaleniu zarzut naruszenia art. 398⁶ § 2 w związku z art. 88 k.p.c. Dlatego też, kierując się wcześniej przedstawionymi motywami oraz opierając się na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

M.G.

[ał]